

Ministerie van Justitie
t.a.v. dr. E.H.M. Hirsch Ballin, Minister van Justitie
Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden
en Vreemdelingenzaken, Directie Wetgeving
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Utrecht, 25 maart 2010
Kenmerk: 10-0238/YvG/SvM/EH-mh
Betreft: reactie op de voorgestelde wetswijzigingen met betrekking
tot de regeling van curatele, onderbewindstelling ter bescherming
van meerderjarigen en mentorschap ten behoeve van
meerderjarigen

Geachte heer Hirsch Ballin,

LOC Zeggenschap in zorg wil graag reageren op de voorgestelde wetswijzigingen met betrekking tot de regeling van curatele, onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen en mentorschap ten behoeve van meerderjarigen. Wij zijn van mening dat de voorgestelde wijzigingen in algemene zin een duidelijke verbetering inhouden. Toch zouden wij op een aantal punten graag aanvullingen en wijzigingen aangebracht zien. Onderstaand hebben wij deze punten weergegeven.

Algemeen

LOC staat voor een samenleving waarin plaats en waardering is voor iedereen. Ook voor kwetsbare mensen, die het op eigen kracht niet voor elkaar krijgen om hun leven vorm en inhoud te geven. Zij behoeven maximale ondersteuning, zodat zij hun mogelijkheden optimaal kunnen benutten en een waardevol leven kunnen leiden. Dit vraagt om een andere benadering van zorg, waarbij we uitgaan van de mogelijkheden en niet van de beperkingen.

LOC
Postbus 700
3500 AS Utrecht
Churchillaan 11
3527 GV Utrecht

T 030 284 32 00
F 030 284 32 01
E loc@loc.nl
W www.loc.nl

Mensen die zorg nodig hebben, kunnen tevens het vermogen ontberen om hun financiële zaken te regelen of beslissingen te nemen inzake hun behandeling en/of verpleging. In voorkomende gevallen komen mensen onder curatele of beschermingsbewind te vallen of krijgen een mentor toegewezen. Het beperkende karakter van deze maatregelen lijkt zich slecht te verhouden met hetgeen LOC voorstaat.

Toch zijn wij van mening dat ook in deze situaties gezocht kan en ook moet worden naar het optimaliseren van de mogelijkheden om geld en goed zo veel mogelijk zelf te beheren of zo zelfstandig mogelijk keuzes te maken als het gaat om het soort zorg. LOC zou graag zien dat curatoren, bewindvoerders en mentoren zich dienstbaar op zouden stellen ten opzichte van hun cliënt en dit doel en de ondersteuning te bieden die daarvoor nodig is. Hetzelfde geldt voor de kantonrechter wanneer hij een curator, bewindvoerder of mentor benoemt.

Kwaliteit van curatoren, bewindvoerders en mentoren

LOC vindt het een goede zaak dat in het voorstel aanvullende wettelijke voorschriften opgenomen zijn inzake de bedrijfsvoering van professionele curatoren, bewindvoerders en mentoren. LOC ziet kwaliteitseisen voor en toezicht op als belangrijke voorwaarden om te komen tot een taakuitoefening zoals wij die voorstaan. Wij willen hierin een stap verder gaan dan het voorstel en zouden graag zien dat expliciet eisen gesteld worden aan de feitelijke invulling van curatele, beschermingsbewind en mentorschap en de verantwoording daarover.

Verzoekers van curatele, beschermingsbewind en mentorschap

Een van de wijzigingen behelst de uitbreiding van mogelijke verzoekers van curatele, beschermingsbewind en mentorschap naar instellingen die begeleiding bieden. Hierbij wordt als voorbeeld MEE genoemd. Begeleiding is een ruim begrip dat op verschillende manieren ingevuld kan worden en vele soorten instellingen bieden begeleiding. LOC pleit voor een nadere, meer zorgvuldige definiëring. En in het bijzonder daar waar het gaat om het mentorschap in relatie tot de doelgroep die de Memorie van Toelichting specifiek noemt: personen met afwijkend gedrag, die niet zelden zwerven en geen relatie met de familie hebben. Dit gegeven op zich mag geen reden zijn voor mentorschap. U zult betogen dat dit ook niet het geval is. Echter in de perceptie van een deel van onze samenleving, hulpverleners en instellingen is dit meer dan voldoende voor het aanstellen van een mentor en het verplicht ontvangen van 'hulp'.

Mentorschap

LOC heeft nog een tweetal opmerkingen over de personen die de rechter als mentor kan benoemen. Tot op heden was dit niet mogelijk voor de direct betrokken of behandelend hulpverlener en personen die tot de leiding of tot het personeel van de instelling behoren waar de betrokkene verblijft. De Memorie van Toelichting stelt dat een dergelijke uitsluiting te ver zou gaan. LOC wil u erop wijzen dat hier een aantal zaken dooreen gaan lopen. Namelijk enerzijds het verlenen van zorg en het belang van de zorgaanbieder en anderzijds het ontvangen van zorg en de noodzakelijke ondersteuning om ervoor te zorgen dat het die zorg betreft die vanuit de cliënt nodig is. Cliënten bevinden zich vaak in een afhankelijke positie ten opzichte van de hulpverlening. Daarom is er ook de nodige wetgeving ontwikkeld. In dat licht kan het niet zo zijn dat degene die hulp geeft ook bepaalt om welke hulp het gaat. En hierbij gaat het niet om de vraag of de persoon geschikt of ongeschikt is, maar om de onwenselijkheid van een dergelijke combinatie.

Als laatste wil LOC nog opmerken dat wij van mening zijn dat de toekenning van het mentorschap, indien tevens sprake is van een bewindmaatregel, aan de bewindvoerder niet als vanzelfsprekend de voorkeur verdient. Door de voorgestelde formulering wordt de keuze gemaakt als het tot de mogelijkheden behoort, terwijl wij van mening zijn dat die keuze enkel gemaakt zou moeten worden als het ook de best denkbare keuze is.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Liesbeth Honig (tel 030 2843200, e-mail l.honig@loc.nl) of Sander van Mourik (tel 030 2843200, e-mail s.vanmourik@loc.nl).

Met vriendelijke groet,

Drs. Yvonne C.M. van Gilse
Directeur-bestuurder LOC Zeggenschap in zorg